

Statskonsult
v/ Dag Solumsmoen
Postboks 8115 Dep
0032 Oslo

GramArt
Postboks 440 Sentrum
0103 Oslo

Oslo, 15. januar 2008

GramArts innspill til Løkenutvalget

GramArt har mottatt brev fra Kultur- og Kirkedepartementet datert 18. desember 2007 og gir i samsvar med dette innspill til Løkenutvalgets arbeid.

GramArt (stiftet 1989) er den største landsomfattende interesseorganisasjonen for norske utøvende artister, og har ca 3000 medlemmer. Vi representerer og ivaretar våre medlemmers rettigheter og interesser som utøvere, opphavsmenn og produsenter (tilvirkere).

Generelle kommentarer og overordnede tanker

GramArt er veldig positive til regjeringens målsetning om at 1 % av statsbudsjettet skal gå til kultur.

Artister har behov for en kunnskapsrik og profesjonell musikkbransje for å kunne utvikle seg og nå ut til publikum. Det er behov for å styrke bransjen som helhet, hvilket innebærer både en bedre utdanning og rekruttering til bransjen og kompetanshevende tiltak for den eksisterende bransjen.

Det er i dag dessverre altfor få artister som kan leve av musikken sin. Det er viktig å sikre at flere får mulighet til å fokusere på sin kreative virksomhet og å utvikle og spre sin musikk.

GramArt har fått tilbakemeldinger fra sine medlemmer om at jungelen av støtteordninger oppleves uoversiktlig og tung. Artistene som nyter godt av ordningene bruker ofte brukt mye tid på å sette seg inn i ordningene eller benytter profesjonell bistand i søknadsprosessen. Mange opplever støtteordningene som tilfeldige, og tildelingskriteriene vage. Ettersom man ofte kan søke midler til samme prosjekt fra flere ulike ordninger, kreves det ofte at man mottar mindre beløper fra flere ordninger for til slutt å komme opp i et nødvendig støttebeløp.

GramArt er positive til at antall tilskuddsordninger begrenses, men er skeptiske til å legge all tildeling til få utvalg. GramArt ønsker først og fremst en bredere *samordning* av støtteordningene, da det er vårt inntrykk at dagens ordninger krever uforholdsmessig store ressurser til administrasjon. Det bør i tillegg være en klarere differensiering mellom de forskjellige støttemidler i de ulike fondene for søkerne.

Utvalgene og sammensetning

Det er vårt inntrykk at oppnevning av utvalgene hittil ofte har fremstått som lukkede prosesser. For å sikre bred og faglig kompetent representasjon fra musikkmiljøet bør disse oppnevningene være åpne og offentlige. Organisasjonene og bransjen for øvrig bør selv kunne komme med innspill til kandidater med bakgrunn i deres kompetanse, geografiske spredning, alder, sjangerkunnskap og fagområde. Transparens og økt innsyn i utvalgenes arbeid samt klarere retningslinjer vil bidra til et sunnere og mer samarbeidende miljø. Det bør også vurderes om artistorganisasjonene også kan påta seg en tildelingsrolle.

Videre er det avgjørende å ha faglig kyndige sammensetninger i utvalg og råd som fordeler midler.

Populærmusikken er kulturelt likeverdig andre sjangere, og må derfor ha sterkere representasjon i utvalgene slik at den likeverdigheten som ikke er tilstede i dag tilstrebes.

Vektlegging, skjønn etc.

GramArt stiller seg noe skeptisk til den stadig større vektlegging av begrep som ”kunstnerisk skjønn” og ”kvalitetsmessige kriterier”. Dette er svært diffuse termer med lite konkret innhold. Dette er etter vår oppfatning kriterier som overhodet ikke er egnet til å oppfylle nødvendige krav til objektivitet, transparens og etterprøvbarehet, da det vil være helt opp til det enkelte fagutvalgs-medlemmets rene subjektive oppfatning og personlige smak. Kvalitetsmessig vurdering av kunst og kultur er etter vår oppfatning en øvelse det offentlige ikke bør utføre. Det bør legges vekt på objektive kriterier som økonomisk og faglig forankring, profesjonalitet, realisme, om prosjektet har synergieffekter og tildelingens langsiktige virkning.

Tilskuddsordningene har som målsetning å støtte profesjonelle aktører, men i denne sammenheng mener GramArt at begrepet ”profesjonell” er uklart. Tidligere var det antall års utdanning som avgjorde grad av ”profesjonalitet”. Innenfor populærmusikken har ofte artister med størst publikum liten eller ingen utdanning innen faget. Kriteriene bør derfor gjennomgås slik at ”profesjonelle” artister måles etter aktuelle kriterier. Dette kan være engasjement, innsats, resultater (salgstall, lyttertall, publikum), allmenne tilbakemeldinger fra media og publikum, etc.

Saksbehandlingstid

Eksisterende tilskuddsordninger har ofte lang saksbehandlingstid. I en artists hverdag dukker det ofte opp unike muligheter som krever hurtige avgjørelser og ekstern finansiering. Det er få fleksible ordninger i dag, og det bør finnes en ordning der man kan tildeles små og store beløp med rask behandlingstid.

Eksisterende ordninger

Turné og arrangørstøtte (TARP)

Turnering er for mange artister det viktigste inntektsgrunnlaget. For de fleste er det nødvendig å turnere jevnlig for å videreutvikle sin artistkarriere i Norge og utlandet. Slike karrierefremmende tiltak er som regel forbundet med langt større kostnader enn inntekter, særlig på internasjonalt

plan. GramArt mener det er svært viktig at turnéstøtten til artistene styrkes betraktelig. Det bør også i større grad enn i dag kunne gis støtte til å forbedre artistenes konsertproduksjoner, som pre-produksjon, crew, lyd, lys etc.

En svakhet ved denne tilskuddsordningen er at både arrangører og turnerende artister må søke denne samme ordningen, og konkurrerer dermed om de samme midlene. TARP bør derfor deles slik at man får to separate ordninger for artister og arrangører. Begge pottene må økes betraktelig.

Innkjøpsordningen for nye norske fonogrammer

Innkjøpsordningen for fonogrammer må oppgraderes til minst å komme på høyde med tilsvarende ordning i forlagsbransjen.

Ensemblestøtten

Populærartister har som regel blitt ekskludert fra denne ordningen. Dette er sjangerdiskriminerende og GramArt mener at ensemblestøtten må praktiseres slik at den også kommer utøvere innen pop/rock/populærmusikk til gode.

Musikkverkstedsordningen (MVO)

MVO er en velfungerende og viktig ordning som bør utvides. Det er svært viktig å bygge ut flere øvingslokaler på grunn av en stor mangel på øvingslokaler i byene og distriktene.

Fond for lyd & bilde

GramArt mener vederlagshensynet må stå sentralt i tildelingskriteriene, og er ikke enige i en utvikling hvor vederlagshensynet skyves i bakgrunnen ved fondets tildelinger. Vi viser ellers til vårt innsendte høringssvar den 15.januar 2008 til departementet i forbindelse med forskriftsendringer i fondet.

Utover dette, bør det fokuseres på å forbedre informasjonen fra fondet betraktelig, både angående formål, målsetning og søknadskriterier. Informasjon må i sterkere grad også nå ut i regionene og antall søknadsfrister bør utvides.

Midlene til turnéstøtteordningen under FFLB bør midlene fordeles i en del for artister og en del for arrangører.

Statens kunstnerstipend

GramArts inntrykk er at dette stipendet fremstår som gammeldags og ikke er tilpasset dagens artisthverdag. Selv om alle artister i utgangspunktet kan søke stipendet, er det de aller færreste av våre medlemmer som i dag kan nyte godt av denne ordningen.

Dersom ordningen opprettholdes, må populærartister tildeles slike stipend på lik linje med andre kunstnere.

Innspill til nye ordninger

GramArt mener støtteordninger for musikk bør kunne gripe inn i alle ledd i verdikjeden for en artist. GramArt er i hovedsak opptatt av grobunn for vekst, næringsgrunnlag og mulighet for talenter til å utvikle seg. For å lykkes som artist er det viktig med et godt nettverk og kompetanse. Dette kan blant annet innebære at man får mulighet til å ha med seg manageren på showcaser, at man er til stede på musikkmesse, at man får tilgang til gode kursstilbud rundt om i landet.

Turnestøtteordning

Det bør utvikles en egen turnestøtteordning for artister (se også kommentar om TARP). I tillegg til at tilskuddene til ordningen må økes, bør turnestøtte i større grad enn i dag også tilfalle crew og produksjon.

Vi støtter dessuten arrangørens ønske om ytterligere bidrag, da arrangørene er en av våre medlemmers viktigste arbeidsgivere og nødvendige støttespillere.

Tilskudd til innspilling

Stadig flere artister velger å bekoste innspillinger selv. Statens bevilgninger til Fond for lyd og bilde må økes eller ny ordning innføres. Dette er særlig viktig i dag, fordi den tradisjonelle platebransjen er på sviktende grunn og flere artister må bekoste innspillingene sine selv.

Innspilling av demo er i dag grunnlaget for det meste av artistens kontakt med både plateselskaper og konserterarrangører. Det bør tildeles støtte til opprettelse av flere subsidierte innspillingsstudioer, hvis hovedoppgave er å bistå band og artister i startgropa med kyndig veiledning og kvalitative innspillingsmuligheter.

Kompetanseheving

Tilskudd til "næringsutdanning" av musikere og bransjen for øvrig. Det bør finnes støtteordninger for seminar- og kursvirksomhet, bandopplæring og kompetansehevende tiltak for bransjen generelt. Det er også en utfordring å ivareta den uformelle praktiske kunnskapen enkelte aktører i bransjen har.

Eksporttiltak

Sammenlignet med våre naboer i øst og vest står vi langt tilbake når det gjelder eksport av musikk. Konkurransedyktighet ovenfor utlandet handler om kompetanse, midler, nettverk, kvalitet og originalitet. Det er behov for tiltak som styrker norsk musikk i utlandet.

Markedsføringsstøtte

Markedsføring er essensielt for å bygge en artists karriere. I dag er det mulig å søke tilskudd til markedsføring fra FFLB, men beløpene er svært lave og tildelingen kan virke tilfeldig og kriteriene for tildeling er for vage. Vi ønsker at det opprettes en ny ordning som støtter markedsføring. Midlene bør tildeles etter planlagt aktivitet og kunne brukes til generell markedsføring, promomateriell, musikkvideo, turnestøtte, honorering av promotionbyrå etc. For at en slik ordning skal ha hensikt, bør tildelingene være av vesentlig størrelse.

Øvingslokaler

Å ha et sted å øve er et grunnleggende behov for en artist og i dag finnes det ikke tilstrekkelig med øvingslokaler i Norge. Dette gjelder musikere og artister i alle sjangere, aldre og ambisjonsnivåer.

Derfor må tilstrekkelig antall øvingslokaler være et viktig satsningsfelt for hele bransjen som må få tildelt tilstrekkelige midler til dette.

Det bør eventuelt opprettes en ny ordning, i tillegg til MVO, for å dekke dette behovet. Det bør også være mulig å søke midler fra leie av egne lokaler til øving og hjemmestudio.

Reisestøtte

For å imøtekomme den internasjonale konkurransen er det viktig med en tilskuddsordning som gir støtte til nettverks- og kompetansebyggende tiltak som møtevirksomhet, musikkmesser, showcaser og turneer.

Arbeids- og materiellbidrag

GramArt savner en ordning der artister kan tildeles mindre stipend til arbeide og nødvendig utstyr til kreativ virksomhet utover de ordningene som finnes i dag.

GramArt ønsker en nær dialog med Løkenutvalget og med de andre organisasjonene utover våren om dette viktige arbeidet.

På vegne av GramArt,

Elin Aamodt

Daglig leder